

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Lepokankaantie 2

74300 Sonkajärvi

Toiminta-ajatus

Vanhus- ja vammaisneuvoston tarkoituksena on edistää ikäihmisten ja vammaisten hyvinvointia lisäämällä vuorovaikutusta ikääntyneiden ja vammaisten keskuudessa, olemalla kahdensuuntainen tiedonvälitys- ja keskustelukanava ikääntyvän väestön sekä vammaisten asioita suunniteltaessa, käsiteltäessä ja päätettäessä paikallisesti tai seudullisesti sekä pitämällä esillä ikääntyvän väestön ja vammaisten näkökulmaa yhteiskunnallisessa keskustelussa. Vanhus- ja vammaisneuvosto on kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamisväylä erityisesti ikääntynyttä väestöä ja vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa.

Sonkajärven vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenet 2025

Erkki Tuovinen, puheenjohtaja (Eläkeliiton Sonkajärven yhdistys ry)

Usko Partanen, varapuheenjohtaja (SPR, Sukevan osasto)

Kunnanhallituksen edustajat Kari Vornanen, Senja Huusko

Järjestöjen edustajat:

Maija Vainikainen (varajäsen Eila Mikkonen) (Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry, Sonkajärven paikallisosasto)

Risto Vatanen (Sukevan Sotaveteraanit ry)

Kari Rönkkö (Sonkajärven Invalidit ry)

Väinö Karppinen (varajäsen Eila Mikkonen) (Iisalmen Eläkeläiset ry)

Arja Alanen (varajäsen Marja Liisa Eskelinen) (Eläkeliiton Sukevan yhdistys)

Leila Honkala (SPR, Sonkajärven osasto)

Jorma Huttunen (Sonkajärven Sydänyhdistys ry)

Ari Pulkka (Sonkajärven seurakunta)

Petri Pursiainen (Vammaisjärjestöt)

Kati Hujanen, sihteeri Sonkajärven kunta

Sonkajärven vanhus- ja vammaisneuvosto on edeltävän neljän vuoden aikana käsitellyt seuraavia asioita, sekä tehnyt seuraavia aloitteita lautakunnille ja hallitukselle.

1. ESTEETTÖMYYS

- Neuvosto on aktiivisesti pyrkinyt parantamaan esteettömyyttä kunnassa.
- Kirjaston esteettömyys on ollut toistuva aihe:
 - **2021:** Esitettiin esteetön autolla pääsy kirjaston pääovelle.
 - **2023:** Esitettiin invapysäköintipaikan rakentamista kirjaston oven eteen.
- Esteettömyyskatselmus on vahvistanut aloitteiden tarpeellisuuden, mutta muutokset ovat olleet rajallisia.

2. KADUT JA VALAISTUS

- Liikenteen ja kulkureittien parantaminen:
 - **2024:** Esitys Viertotien esteen poistamisesta. Este poistettiin talvikaudeksi, kesällä sallitaan kevyt liikenne.
- Katuvalaistus:
 - Katuvaloja koskevia aloitteita tehty 2022. Valaistuksen ajastus pidetään ennallaan kunnaninsinöörin ohjeistuksen mukaisesti.

3. ASUMINEN

- **2022:** Esitys Sonkakoti Oy:lle ja kunnalle lisätä talonmiehen tehtäviin palovaroittimien ja lamppujen vaihto.
 - Sonkakoti Oy totesi resurssien riittämättömyyden. Vuonna 2024 voimaan tullut pelastuslain muutos siirtää vastuun palovaroittimista taloyhtiöille.
- **2024:** Neuvosto ilmaisi tyytyväisyytensä Sonkapirtin lunastamiseen kunnan toimesta.

4. TALVIKUNNOSSAPITO

- Neuvosto on toistuvasti nostanut esiin ongelmat:
 - **2024:** Huono näkyvyys ja vaikea kulku erityisesti risteyksissä sekä huoli ikäihmisten liikkumisesta lumisilla teillä.

5. VANHUSTEN VIIKKO

- Vuosittain järjestetty tapahtuma yhteistyössä kunnan, seurakunnan ja järjestöjen kanssa.
- Suunnittelu tapahtuu erillisen työryhmän kautta.

6. POHJOIS-SAVON HYVINVOINTIALUE

- Sonkajärven edustajina toimivat Erkki Tuovinen ikäihmisten neuvostosta ja Usko Partanen vammais-neuvostosta.
- Neuvosto on ilmaissut huolensa terveyspalveluiden heikkenemisestä, digitalisaation tuomista haasteista sekä palvelujen saatavuudesta erityisesti haja-asutusalueilla.
- Toimia ja aloitteita:
 - Järjestetty asiakastilaisuus haja-asutusalueen asukkaille.
 - Myönteinen kanta seniorineuvolaan.
 - Tuki aloitteelle takuueläkkeensaajien terveydenhuollon maksuttomuudesta, aloite ei mennyt läpi, asiasta on tehty oikaisuvaatimus.

- Yhteistyössä kunnan kanssa tehty tietopyyntö kesän 2024 kuuden viikon terveystietokeskuksen kiinnityksen vaikutuksista. Tietopyyntö on lähetetty 7.10.24. Vastaus tietopyyntöön saatu 20.11.24. Pohjois-Savon hyvinvointi alueelta vastattiin. ”-Mitään tietopyynnössä pyydettyjä yhteydenottoja ei ole tullut kesäsuuren aikana 2024.”
- "Voimaa vanhuuteen" -ohjelmaan haettiin 2024, tällä kertaa emme päässeet mukaan.

YHTEENVETO

Sonkajärven vanhus- ja vammaisneuvosto on neljän vuoden aikana käsitellyt monipuolisesti ikäihmisten ja vammaisten arjen sujuvuutta parantavia asioita: esteettömyyttä, liikenneturvallisuutta, asumisen käytäntöjä ja terveyspalveluja. Neuvosto on ollut aktiivinen aloitteiden tekijä ja osallistunut vaikuttamiseen niin paikallisesti kuin hyvinvointialueen neuvostoissakin. Haasteita on kohdattu erityisesti resurssien ja päätösten toteutuksen osalta.